

ที่ อบ ๐๐๑๙/๐๕๐๓๗

๒๙

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๕๐๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง บทความกฎหมายนำรู้

เรียน พัฒนาการอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับแจ้งจากกรมการพัฒนาชุมชน เรื่อง “สัญญาประนีประนอมยอมความ” โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการจัดทำ และเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษา เป็นความรู้และถือเป็นข้อปฏิบัติ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี จึงขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดาวน์โหลดบทความดังกล่าว ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” เพื่อเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิสดาร ประดา)

พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

โทร. ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

โทรสาร ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Change for Good

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

กฎหมายน่ารู้

* สัญญาประนีประนอมยอมความ *

โจทก์และจำเลยจะทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยมีข้อตกลงไม่ตรงตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง และมีคำขอท้ายฟ้องได้หรือไม่ ?

โดยหลัก ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ วางหลักไว้ว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่ชี้ขาดคดีต้องตัดสินตามข้อหาในคำฟ้องทุกข้อ แต่ห้ามมิให้พิพากษาหรือคำสั่งให้สิ่งใด ๆ เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง...” แต่อย่างไรก็ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ วางหลักไว้ว่า “ในคดีที่คู่ความตกลงกันหรือประนีประนอมยอมความกันในประเด็นแห่งคดีโดยมิได้มีการถอนคำฟ้องนั้น และข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความกันนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้ศาลจงดรายนงานพิสดารแสดงข้อความแห่งข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความเหล่านั้นไว้ แล้วพิพากษาไปตามนั้น...” ซึ่งมาตรา ๑๓๘ มิได้อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๑๔๒ กล่าวคือ โจทก์และจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้ แม้ข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความอาจจะไม่ตรงตามที่โจทก์บรรยาย และมีคำขอท้ายฟ้อง หากข้อตกลงนั้นเกี่ยวพันกับประเด็นแห่งคดีและไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะเป็นไปตามข้อตกลงที่คู่ความต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน ดังตัวอย่างคำพิพากษากฎีกา ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๑๙๑/๒๕๕๗ กรณีที่โจทก์จำเลยตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อหน้าศาล และศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น มิใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดอย่างคดีธรรมดาที่ต้องพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์จำเลยแล้วจึงพิพากษาชี้ขาดข้อพิพาทไป ข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวจึงอาจมีผลไม่ตรงหรือเกินกว่าที่ปรากฏในคำฟ้องได้ ถ้าข้อตกลงนั้นเกี่ยวพันกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีและไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เพราะเป็นไปตามข้อตกลงที่คู่ความต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน จึงไม่ตกอยู่ในบังคับแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ ซึ่งต้องห้ามมิให้พิพากษาเกินคำขอหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ดังนั้น การที่ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดร้อยละ ๑๐ ต่อปี เกินกว่าร้อยละ ๗.๕ ต่อปีตามคำขอของโจทก์ จึงหาเป็นการต้องห้าม ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ และขัดต่อบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา ๑๓๘ (๒) ไม่

นางสาวกณิตญา พุ่มโพธิ์รัง นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน